

نامه نجفی به دبیرکل یونسکو درباره پرونده تسلیمی از سوی جمهوری آذربایجان برای ثبت چوگان

طی سال‌های اخیر شاهد افزایش تدریجی شمار ثبت‌های کشوری عناصر میراث فرهنگی ناملموس مشترک و چندملیتی توسط برخی کشورهای عضو کنوانسیون 2003 هستیم

خبرگزاری آران/سرویس آذربایجانرئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در نامه‌ای به دبیرکل سازمان علمی، آموزشی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) درخواست کرد پرونده‌ی تسلیمی از سوی آذربایجان به عنوان "چووقان، یک بازی سنتی با اسب متعلق به منطقه قره باغ" را به این کشور بازگرداند. دکتر محمدعلی نجفی، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در این نامه آورده است: نامه حاضر در ارتباط با پرونده شماره 00905 ارسال می‌شود که با عنوان "چووقان یک بازی سنتی با اسب متعلق به قره باغ" توسط کشور آذربایجان، برای ثبت در فهرست میراث فرهنگی ناملموس سال 2013 نیازمند پاسداری فوری به یونسکو تسلیم شده است. رئیس سازمان میراث فرهنگی در ادامه این نامه با اشاره به حق کشورها در چارچوب کنوانسیون سال 2003 مبنی بر پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس، بررسی و اعلام نظر در خصوص محتوای پرونده‌های نامزد ثبت تسلیم شده به یونسکو، به ذکر دغدغه‌های خود در این رابطه پرداخته و آورده است: طی سال‌های اخیر شاهد افزایش تدریجی شمار ثبت‌های کشوری عناصر میراث فرهنگی ناملموس مشترک و چندملیتی توسط برخی کشورهای عضو کنوانسیون 2003 هستیم. چنین نگرشی واکنش‌هایی منفی را در جمع اجتماعات محلی حاملان این موارد و تشکل‌های مردمی در پی داشته است، جمهوری اسلامی ایران تنها یک نمونه از این دست است. معاون رئیس‌جمهور تصریح کرده است: چنانچه سیاست‌های بایسته تدوین و عملیاتی نشوند، پیامد این رخداد، دور شدن کمیته بین‌الدول کشورهای عضو کنوانسیون 2003 از اهدافی است که دنبال می‌کند. این مسئله به ویژه در ارتباط با رویکرد جدید یونسکو معنا می‌یابد که دهه 2012-2013 را دهه تقارب فرهنگ‌ها نامیده است. نجفی یکی از راه‌های نهادینه سازی تقارب فرهنگ‌ها را ترغیب کشورها به ثبت‌های چندملیتی دانسته و افزوده است: ثبت‌های چندملیتی به نحوی تعیین کننده به ارتقای فلسفه یونسکو کمک می‌کند که مایل است صلح و ثبات را در میان کشورها نهادینه سازد، به علاوه، ثبت چند ملیتی نقشی اساسی را در ایجاد شناخت نسبت به مفهوم میراث فرهنگی ناملموس بشری ایفا می‌کند. رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در این بخش از نامه به دبیرکل یونسکو آورده است: پرونده تسلیم شده توسط آذربایجان واکنش گسترده‌ای را در ایران به دنبال داشته است، شماری از تشکل‌های مردمی، اجتماعات محلی، گروه‌ها و همچنین حاملان منفرد این عنصر میراثی، مراتب نگرانی عمیق خود را از این موضوع ابراز کرده‌اند. وی اظهار داشته است: جمهوری اسلامی ایران قویا در خواست دارد که پرونده تسلیمی از سوی کشور آذربایجان به این کشور عودت داده شود و این کشور ترغیب شود با توجه به آنچه مطابق مستندات موجود و ارائه شده به یونسکو، عنصر نامزد ثبت یک دارایی میراث فرهنگی ناملموس چندملیتی کاملاً زنده و معرف است، به جای تسلیم کردن پرونده به شکل یک پرونده کشوری، با دعوت از کشورهای دیگری که صاحب گونه‌های سنتی این بازی هستند و با مشارکت این کشورها به تسلیم یک پرونده چندملیتی مشترک برای ثبت در فهرست معرف میراث فرهنگی ناملموس یونسکو در چرخه‌ای دیگر اقدام کند. رئیس سازمان میراث فرهنگی، پای بندی جمهوری اسلامی ایران به روح کنوانسیون 2003 برای پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس را امری اثبات شده دانسته و آورده است: ایران به عنوان یک کشور عضو، وظیفه خود می‌داند بر همین منوال عمل کند، جمهوری اسلامی ایران همواره به دنبال راه‌های ارتقای صلح و ثبات با همسایگان خود بوده است، تجربه موفق به دست آمده در سال 2009 با ثبت نوروز که در آن ایران و آذربایجان، با همراهی پنج کشور دیگر همکاری صمیمانه‌ای را برای تحقق نخستین ثبت چند ملیتی یونسکو داشتند، مثالی درخشان در این زمینه است. نجفی در پایان این اطمینان را داده است که عودت و تسلیم مجدد پرونده ثبت جهانی چوگان به عنوان یک پرونده چندملیتی، تلاش مشترک درخشان دیگری را به یونسکو و کشورهای عضو کنوانسیون 2003 عرضه خواهد کرد. /خپایان پیام.